

Informasjon om Salmonella overvåkning- og kartleggingsprogram

Formål med programmet

Formålet med programmet er å følge med på forekomsten av salmonella i dyr og animalske produkter i Norge, og forhindre at forekomsten øker. Programmet gir også grunnlag for å kreve tilleggsgarantier for Salmonella ved innførsel av dyr og kjøtt.

Prøvetaking og innsending

Alle slakterier, nedskjæringsvirksomheter, pakkeri, kjøle- og fryselager for rødt kjøtt er omfattet av programmet.

I det nasjonale salmonellakontrollprogrammet er det kjøttskrap fra nedskjæringsvirksomheter som skjærer ned slakt av storfe, småfe og gris, som er relevante.

På slakterier er det kun storfe og gris det tas ut prøver fra. Prøvene skal tas randomisert under produksjonen, det vil si at hele året og alle ukedager skal dekkes. Det betyr laboratoriearbeid på lørdag dersom prøvene sendes inn på fredag. Skrottene sperres på slakteriene og det er derfor viktig med et hurtig analyseresultat for å bevare kjøttet. Det tas ut prøver av lymfeknuter og svaberprøver fra overflaten av slakteskrottene. Svaberprøvene og lymfeknutep prøvene skal være fra forskjellige dyr. På gris fordeles prøvene med den ene halvparten på slaktegris og den andre på purker/råner.

Estimert prøveantall slakteri og nedskjæringsvirksomhet per region 2021

Fordeling	Antall prøver			
	Svaber	Lymfeknuter	Kjøttskrap	Tilsammen
Region Nord	500	500	350	1 350
Region Midt	1 400	1 400	700	3 500
Region Sør og Vest	2 100	2 100	1 000	5 200
Region Øst	1 500	1 500	700	3 700
Region Stor Oslo	700	700	450	1 850
Tilsammen	6 200	6 200	3 200	15 600

Enkeltprøver analysert som samleprøve

Det er anledning til å analysere prøver fra inntil fem enkeltdyr som samleprøver. Svaberne fra inntil fem enkeltskrotter samles i én analyseprøve før prøven sendes til laboratoriet.

Lymfeknutep prøver kan først slås sammen etter homogenisering og splitting i to like deler. Sammenslåingen av disse prøvene kan derfor først skje på laboratoriet. Alle lymfeknutene fra én prøve homogeniseres og homogenisatet deles i to like store deler. Den ene halvdelens undersøkes og den andre halvdelens lagres ved 4 °C inntil resultatet av den bakteriologiske undersøkelsen er klar. Homogenisat fra inntil fem dyr slås sammen til en samleprøve som

undersøkes for salmonella etter metodene angitt under avsnittet for Analyse på laboratoriet. Dersom det isoleres salmonella fra samleprøve av lymfeknuter, skal parallellprøvene undersøkes hver for seg.

Ved innsending av kjøttkrapprøver er det også anledning til å slå sammen prøver fra flere nedskjæringslinjer i samme anlegg.

Analyse på laboratoriet

Analysemetoden skal være EN/ISO, NMKL eller en (NordVal International, AFNOR NF Validation eller MikroVal) sertifisert alternativ metode for påvisning av *Salmonella* spp. Det forutsettes at metoden er akkreditert.

Innsending av isolater

Isolater fra positive eller presumptivt positive prøver skal sendes til det nasjonale referanse laboratoriet som er Veterinærinstituttet. Isolater som laboratoriene sender inn til Veterinærinstituttet for verifisering og eventuell serotyping må minst følges av opplysninger om eier (produsentnummer og navn)/virksomhet, dyreart, hensikt med prøvetakingen, prøvemateriale og om isolatet stammer fra enkeltprøve/samleprøve.

Generelle og spesielle krav i Konkurransesgrunnlaget og Vedlegg 1 og Vedlegg 2

Krav nevnt i Konkurransesgrunnlaget, *Vedlegg 1 Kravspesifikasjon* og *Vedlegg – 2 Tilbudsskjema* og som er relevante dersom laboratoriet ønsker å gi tilbud på bare Salmonella OK-programmet, må besvares.